

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran. Rokopisi se ne vračajo.

Cena

Inserati (razne vrste naznanila in polanice) se zaračunajo po pogodbi; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema uredništvo, ulica Torrente 12.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost.“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1 uri popoldne.

Cena

Cena za vse leto s prilogo 7 for., za pol 3 for. 50 nov., za četrt leta 2 for. 75 nov. — Edinost brez priloge stane za celo leto 6 for., za pol leta 3 for., za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Edinosti je moč.

Trstenjakova slavnost.

(Konec.)

Kako visoko cenijo sorodni nam Hrvatje Davorinove zasluge, dokazuje dalje to-le pismo „Matice Hrvatske“:

Prečastni gospodine!

Naš pobratimski narod slovenski slavi 4. t. m. j. pedesetgodnjico Vašega književnoga rada. U toj slavi, misli upravljajući odbor „Matice Hrvatske“ nesmi je ni narod hrvatski izostati, jer Vaš književni rad obuhvaća slovensku i hrvatsku knjigu. Vaš trud i rad za hrvatsko-slovensku slogu i pobratimstvo stoji neizbrisivo upisan u povjesti hrvatskoj, te ako se i nije sve ono još oživotvorilo, što Vi nekada i sad želite i za čim toli uztrajno nastojate, to ima danas već stalne nade, da će i skora budućnost Vaše nastojanje željnim plodom okruniti. U to ime smatra upravljajući odbor „Matice Hrvatske“, da mu je sveta dužnost i ovom sgodom zahvaliti Vam se što srdačnije za Vaša patriotska djela, te Vam ujedno i što iskrenije čestitati prilikom ove Vaše slave, koju čestitku će Vam predavatelj ovoga pisma, naš sudrug odbornik „Matice Hrvatske“ g. prof. dr. Ivan Hoić, i osobno izreći i naš bratimski pozdrav izručiti.

Bog Vas poživio još na mnoga ljeta!

Zaupravljavajući odbor „Matice Hrvatske“:

J. Jurković, Ivan Kostrenčić,
podpredsjednik o. vr taj ik.

Razen drugih brezštevilnih pisem osebnih spoštovalec slavljenca prišlo o mnogo brzojavk iz vseh krajev slovenskega sveta. Čestitali so iz Trsta brzojavno nekateri prijatelji jubilaritov, politično društvo „Edinost“, slovenska čitalnica, tržaški „Sokol“, delavsko podporno društvo, uredništvo „Naše Sloge“ in naše uredništvo. — Veliko število brzojavk je najlepši dokaz, da je slovenski narod politično zrel, kajti spozna zasluge svojega buditelja, kateri je začel neustrašljivo gojiti propadlo in pozabljeno slovensko literaturo. Gotovo je, da se je bojeval Davorin pred 50. leti za mili naš jezik z vsemi silami železnega svojega duha, kajti Slovenec je bil takrat zasramovan, zasamovan — prava raja mej Nemci in Italijani. Danes so razmere drugačne. — Dr-

žava nam jamči daljni obstoj na temelju utave, ni se nam treba bati, da nas Teutoni zaduše. Uže imamo lepo število mož kateri dalje zidajo poslopje narodne svobode na uže obstoječem temelju in ozirom na velikansk napredek, katerega zaznamuje slovenska zgodovina v zadnjih 50. letih, potrka danes vsak priprost sin slovenske zemlje možko na prsa in kliče ponosno: „Slovenec sem!“

Bog daj, da bi se v naši sredi rodilo se mnogo mož, koji bi korakali dalje na tem potu, kateri nam je pokazal Davorin; narod bo vedno za njim. — Trstenjaka pa naj nam ohrani mila osoda še mnogo let na korist in diko našemu narodu. Slava!

O položaju.

Da je naš notranji položaj tako zamotan, krivi so največ Poljaki. Ako bi bila vsa desnica tako ene misli in enega duha, kakor so Čehi, Slovenci in Dalmatinci, potem bi si minister Gautsch ne upal na dan s takimi, večino žalečimi naredbami. Tudi Tirolci so še zadosti zanesljivi zavezniki.

Premalo zanesljiva sta pa Lichtensteinov in poljski klub. Konservativni Nemci v Lichtensteinovem klubu niso federalisti, kakor Tirolci, ampak bolj nemški centralisti. Le verska načela jih silijo, da iščejo pomoči pri Slovanih, sicer so pa z svojimi čutili bolj na strani levicarjev. Za Poljake je pa sovraštvo do Rusije edina vodilna misel. Dokler je v zunanji politiki vse tiho, še podpirajo desnico. Kakor hitro pa se prikaže kak vetrič, ki kaže na vojno, brž popustijo vsa politična načela in dajo se voditi le po svoje narodnej strasti. V takih trenutkih oklenejo se Madjarov, liberalnih Nemcev in sploh vseh Rusom sovražnih elementov. Ko je v petičijskem odseku poročal naš poslanec Klun o prošnjah Koroških Slovencev za narodne šole, znal je poslanec Suess zvito porabiti to poljsko slabost, risal je črne oblake na politično obnebeje ter kazal na mogočo vojno z Rusijo, in hitro so se Poljaki omebili ter glasovali proti slovenskim terjatvam. Tako so Poljaki tudi pri ogerskeji nagodbi potegnoli z Madjari, po-

kopali slovanski tekst na bankovcih in pritrdili, da Ogrji tudi vprihodnje plačajo le 30% za skupne potrebe, vse to pa le z ozirom na pretečo vojno z Rusijo. Poljakom je treba samo ruski strah pred očmi naslikati, pa uskočijo v tabor naših nasprotnikov. To poljsko slabost znajo, kakor smo videli, naši nasprotniki dobro porabiti.

Proti temu zlu pa ni družega pomočka, kakor sprava med Rusi in Poljaki, katere izvesti pa skoraj ni v naši moči, dokler obeh narodov ne prešine slovanska ideja in duh bratoljubja. Poljaki še vedno upajo, da se z pomočjo Angležev, Madjarov, Nemcev in drugih zapadnih narodov ruska država razrušiti da, da potem obnove svoje poljsko kraljestvo in si podjarmijo vse one ruske pokrajine, ki so jim bile nekdanj podložne.

Rusi pa zopet zatirajo poljski živelj, ker vidijo v njem svojega najhujšega nasprotnika. Kedar se pa enkrat Poljaki do dobra prepričajo, da od zapada nemajo kaj pričakovati, približajo se zapadnim in južnim Slovanom, in ti bodo posredovali, da se dožene taka sprava, da se Poljakom prepusté vsaj one pokrajine, kjer se res poljski govori.

Do tistega časa pa še mnogo vođe v morje odteče. Čehi in Slovenci si bodo morali bolj zanesljivih zaveznikov poiskati. Z svojo taktiko, da je dvoranil madjarskim mogotcem in zatajil Slovake, napravil je dr. Rieger popolen fiasko. Kajti madjarskega prijateljstva si ni pridobil, vpliv českega naroda pa niti za las ni povikšal z svojim potovanjem v Budimpešto. Prvotna politika slovenske opozicije pride spet v čast. Ako so Poljaki prijatelji Madjarom, potem naši zavezniki ne morejo biti. Naši naravni zavezniki so potem Rusini, Slovaki, Hrvatje, Srbi in Rumunci.

Se ve da bomo potem tudi v avstrijske polovice potisnjeni v manjšino. Pa ojačijo se naši zavezniki v ogerske polovice, ki so zdaj že skoraj čisto potlačeni. Ali mar ne čutimo vsi dosti britko madjarske nadsile? Pri obnovljenji nagodbe avstrijsko-ogerske se je dosti jasno pokazala.

To madjarsko nadsilo pa so Staročehi dosti dolgo božali in krepčali z svojim protinarnodnim diplomatizovanjem. Zatajevali so slovaške brate, na Hrvatskem

božali madjarone, in se plašno izogibali vsakega vtikavanja v ogerske zadeve, prepustivši Madjarom popolno nadvlado. Kako hvaležnost jim znajo za to Madjari? Ostro jim prepovedujejo, da se ne smejo mešati v zunajno politiko, ne v ogerske zadeve. Tako kujejo Madjari svobodno protislovanske spletke, v naše avstrijske zadeve pa se tudi vtikajo, ker so si prepovedali slovanski tekst na bankovcih, onemogočili nam cenejšo živinsko sol itd.

Jasno se vidi, da je bila dosedanja staročeska taktika Slovanom le pogubna. Bolje bi bilo, podpirati naše naravne zaveznike, Hrvatje, Slovake in Rumunce, da se tako pripravi popolen in stalen prevrat v obeh polovicah na enkrat.

Naši Lahoni.

(Konec.)

Kaki bratci so ti Lahončki, kaže nam tudi istina, da so omenjenega Migliorinija zakrivali in v krivicah podpirali. Podpisovali so mu namreč ponarejene pobotnice in oni slavni prerudeči g. Venezian bil je temu malopridnežu celo porok za 5000 gl. ki si jih je zadnji izposodil pri najnesramnejših oderuhih! Vsakdo, tudi najmanj omissani človek, v tem spozna neopravičljivo zlobnost.

Vrana vrani ne izkljuje oči — enako si ne morejo tudi hudega železi niti lahonski bratci v mestnej hiši. Podpirajo in zagovarjajo se mejusobno čim boljše morejo in če se ustmeno zadosti ne morejo opravičiti, udarijo ti na veliki boben — magistratni organ „Indipendente“.

Ni menda nesramnejšega časopisa, nego je ta magistratna čunja. To je prava kloaka, kamor se iztekajo vse misli in zagovori magistratne gospode. Ni krivice, ki ne bi je ta časnik opravičeval; resnico ti taji z nečuvno nesramnostjo. Ako se laški kralj ali njegova soproga v svoji škornji obrneta ali besedico zmata — hop! skoči ti na ta „velevažni“ dogodek ter gorko prinese svojim somišljenikom, da jo čitajo, razpravljajo ter ukrepajo, kako bi mogli vendar uže oživotvoriti svoje irredentarske namere. Ako pa pride tržaški Gospod, presvitli avstrijski cesar v svoje mesto

ga nenadno trda pest potipa od zadaj za vrat.

„Stoj, hudobnež!“ zadril se je Tine, kajti on je tujevo tajnost opazil in takoj ga zagrabil za vrat.

Tujec ga jeznost pogleda, a ne zine ene.

„Denar ven,“ kriči Tine ves iz sebe.

Ni bil pijan; bil je čist; vse je opazil.

Tujec privleče po dolgem branjenju denar izpod suknje in ga molče otla Tinetu. Tine ga spusti.

„Uže mi plačata!“ sikol je tujec mej zobmi in naglo popihal, kar mu je bilo tedaj edino svetovati.

„Tukaj je vaš denar, oče Matevž!“ pravi Tine staremu Zabreščku, ki se je še vedno togotil.

„Kaj? moj denar? kje je? Ti, ti!... Jabolko ne pade daleč od drevesa. — Tvoj oče je tat in ti si tudi!“ upil je oče Zabrešček.

Zastoj so mu dokazovali drugi pričjoči, da je Tine nedolžen, Matevž se le ni dal prepričati. Vince mu je preveč razgrelo glavo. Ni se dal pomiriti, ropotal je in rjovel, da je bila groza. Ko mu je jel Tine praviti, kako se je godilo, pograbil je še skoraj polni polje ter ga zagnal proti njemu. Lehko bi mu bil prizadel krvavo rano, ako bi se Tine v pravem času ne bil ognol nevarnosti.

Tine je bil prepeten, da bi se še nadalje pričkal s tem pijanim in togotnim starem. Pozdravil je pričujoče in se odpravil. Mnogo je imel še opravila v trgu. (Dalje prih.)

PODLISTEK.

Čuden tujec.

I.

Mrak je že legel na zemljo in šum je pojenjal po trgu. Danes je bil somenj. Kupei, kar se jih še ni odpravilo domov, popravili so se po krčmah, da se tam pri kozarcu vina o tem in onem pomenijo in zračunijo, koliko dobička jim prinese to, kar so danes nakupili.

Prodajalci se isto tako podajo v krčmo. Vse krčme prvih in zadnjih krčmarjih so bile polne. Tudi „pri Kranju“ se je nabralo danes neštevilno ljudi. Pa saj ni čuda! saj je imel le Marko, krčmar „pri Kranju“, tako kapljico, da se jo je smelo zares dobro in pošteno imenovati. Mej pivci je vladal šum, ropotanje, jeza, in sem ter tja se je slišala tudi kaka kletev, kar pa ni čuda, ker se tu nahajajo razni ljudje iz raznih krajev. Tu toži prodajalec in se vidno kesata, da je prodal nasproti sedečemu kmetu tako lep par vol preveč v ceno. Tam se zopet oni zaklinja, rohoče in se jezi, zagotavljaajo pri svoji duši, da bi boljše stvari od njegove kupec ne bil našel na vsem trgu. Ta pa mu z lahno, tiho besedo odgovarja, da je vse predrago plačal, da on laže, da so vse njegove pri-sege prazne, in naj nikakor brezpotrebno ne prodaja svoje duše. Stvar je storjena, reč kupljena in vse je zastoj, naj se ta in oni še tako močno kesata. Prodajalec

pa mu vse te besede izpodbija ter ga imenuje srečnega, ker je tako dobro kupčijo sklenol. Ponuja mu denar nazaj, ako mu kupec povrne robo; vse to pa dela le na videz. Segal je v žep, a ne privleče denarja iz njega; in ako ga privleče, tedaj je pa vedno toliko previden, da priteguje roko bolj k sebi nego k „sitnemu“ kupcu. Zagotavlja ga nadalje, da je pripravljen, denar kupcu povrniti, vso škodo sam trpeti, ako se žival dobro ne obnese itd.

Pa mi nočemo vseh h krati poslušati, kajti trebalo bi nam na stotine ušes ter bi vsega ne mogli slišati in si zapomniti, pa vendar popolnoma v nemar nočemo pustiti vseh pivcev, ker nekateri bi nas utegnoli zanimati.

V kotu pod velikim oknom se je ne sicer tiho, a vendar brez krika in hrupa pobotal kmetič s kupecem za par vol, in ta mu je začel odštevati pogojeno svoto. Mnogo njih ni tega opazilo, ker ni bilo to danes nič nenavadnega. Vender nekdo se je za imenovana dva bolj ko drugi zanimal. Za korak od našega Zabreška — tako je bilo ime kmetiču, ki je vola prodal — sedel je v slabo rasvetljenem kotu čuden človek. Zmršena brada, oči svetlo zroče izpod malega, globoko na čelo potisnjenega klobuka, ogorelo prašno lice, odrignena suknja, kuštravi lasje, zdaj pa zdaj pomenljivo in tajno zmajajoča glava, — vse to ni obečalo nič kaj prida. „Čuden gost“, menil je marsikdo, ki je v kotu sedečega človeka opazil; zinol ni pa nihče besedice o njem. Kdo bi se pač tudi pe-

čal s takim človekom! Kdo ve, kaj in kdo je? Potem ko je kupec odštel denar Zabrešku, jela sta se živo razgovarjati. Polje je priklical družega in oče Zabrešček je bil vesel, da nikoli tako. Udarilo mu je vino v „prebrisano“ glavico.

„Dober večer, oče Zabrešček“, oglesi se tedaj krepak človek lepe rasti.

„Bog daj, Tine, Bog daj, veseli me, popeljeva se pa skupaj s tvojim konjičem domov, če ti boče ljubo voziti se s takim zarobljenim in suhoparnim starem, kakor sem jaz,“ odgovarjal je oče Zabrešček.

„Kedaj ste pa postali tako zarobljeni, oče Zabrešček?“ pravi smeje se Tine in prisede.

„Haha, tvoj oče je pa vendar mislil, da sem, pa nisem ne, Tine, nisem,“ upil je skoraj jeznost oče Zabrešček.

Tine je molčal. Kaj naj bi mu tudi odgovarjal? Vedel je, da se oče Zabrešček naglo ogreje in shujša.

„Tvoj oče je mislil!“... ponovil je oče Zabrešček bolj jeznost in srdito udaril ob mizo.

„Ne vem, in če je to resnica, jaz sem pri tem nedolžen,“ dejal je Tine.

„Pa ti si vendar njegov sin, in jabolko ne pade daleč od drevesa,“ kriči starec in srditejši trešči s pestjo ob mizo, da je vse zazvenelo. Starec je sililo vino v glavo.

V tem ko se je tako jezil in togotil, padel mu je denar iz žepa. Nikdo menda ni tega opazil razen onega čudnega gosta v kotu. Ko se je ta pripognol pod mizo, in pobral denar in hotel uže odteči, kar

Trst, tedaj Independenti pozabi celo, da izhaja v Avstriji ter si ne smatra za čast niti omeniti prihoda vladarjevega.

Ako tržaško ljudstvo navduženo kliče: „živla Avstrija, živio Franjo Josip I.“ — to so Independenti-ju nevarni kliči in usoja si tedaj vabiti policijo, naj zaduši take „ponočne nemire“.

Ako najhujši Lahon, rudeči Avgust Rasković odločno noče biti pričujoč pri sprejemu presv. vladarja ter rajši iz mesta zbeži, da ne prisostvuje tej slavnosti — to smatra „Independenti“ za korektnost, kajti: — kdo bode pač silil kakega človeka, da je podložen ter spoznava kakega vladarja za svojega? Isti Rasković sedi še dandanes v tržaškem mestnem zboru — čeprav je presv. cesarja tako javno in odločno zatajil!

Z eno besedo, magistratni organ Independenti, ki po tem takem tudi izraža misli svojih gospodarjev, noče slišati nič o Avstriji in njenem cesarju ter očitno eika v vsem in po vsem k Italiji in k njenemu kralju — in za to načrtno papirnatu cunjjo se rabi denar, ki ga skupljajo avstrijski prebivalci Trsta in njegove okolice!

Ali to ni še vse. Magistratna gospoda obrača občinski denar v očitno pollaščujoče namene, čeprav živi v tej občini nad 35.000 Slovanov. Zadnji se pušajo popolnoma v nemar. Več nego 15.000 slovenskim meščanom se ne dovoli niti jedna ljudska šola z slovenskim učnim jezikom, a zadnjič, ko se je prenapeto klepetalo o italijanskem vsučilišču v Trstu, mestni zbor je bil koj pripravljen dovoliti v ta namen nič manj nego 600.000 gld. — samo, da se čim bolj odtrže od Avstrije ter tekmuje z Italijo.

Gospoda na magistratu žre in mastno plačuje svoje breznačajne biriče, renegate in druge lahonske postopače, a mesto dere v vedno večji dolg. Stroški vedno presežajo dohodke — ljudstvu se pa kaže na podlagi nalašč v to narejenih bilanc, da mestno blagostanje raste.

Ne davno tega, hoteli so takozvani lahonski „kanotjerji“ napraviti „regato“ na morju, koja je pa višja oblast prepovedala. Predno je ta prepoved došla, dovolil je mestni magistrat 300 gld. onemu veslaču, ki se bode največ skazal v spretnosti. Naravno je, da bi vsi udeleženci bili najzrelejši Lahoni — radi česar je samo ob sebi umevno, da mora tudi nič manj lahonski magistrat skazati svojo blagodarnost ter podeliti iz občinskega denarja primerno darilo — unetemu lahonu! Ubogi davkoplačevalci!

Takih primerov bi lahko naveli na tisoče, vsaj se vsak dan gode. Gospoda na magistratu dela „alto e basso“ z občinskim denarjem: zdaj ga vporabi v to, da se poplačajo „zasluge“ mestnih uradnikov in služabnikov, kakor tudi zasluge izdajalcev in drugih kukavice po okolici; zdaj se dovoli svota za lahonske šole, kojih treba ustanoviti več kot mogoče; zdaj se upokoji kak bogat doktor, ki je uže dolgo let zajemal z veliko žlico v mestnej denarnej skledi ter se mu podeli za to „zasluge“ izvanredna pokojnina 3000 gld. na leto itd. itd.

Ni li to prav turško gospodarstvo? Posteris ardua sententia!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Skupni proračun za leto 1888. se proti koncu tega meseca sestavi v Budimpešti. V ta namen odpotuje naši ministri v Budimpešt, kder bode skupen ministerski svet pod cesarjevim načelnštvom.

Poslanec Mih. Vošnjak interpeloval bo koj začetkom prihodnjega državnoborskega zasedanja naučnega ministra Gautscha, zakaj naučna uprava ni izvršila državnoborskega ukrepa, po katerem bi se bile morale otvoriti za šolsko leto 1887-88 slovenske paralele na gimnazijah v Celji in Mariboru. „Politik“ odobrava Vošnjakovo odločno postopanje.

O hrvatskih razmerah piše „Köln. Ztg.“, mej drugim to le: Sedanja opozicija Strossmayer-Drašković je veljavna, besede njene so tehtne in zveza njena z Dunajem že zdavno ni več tajnost. Hrvatski ban ima sedaj veliko težavnost stališče. Biskup Strossmayer spodbuja vladni nasprotno stranko z javnim zatrjevanjem, da podpira deželni poveljnik FZM. baron Ramberg opozicijo in da bi ta velemož rad videl, ko bi ban ostavil Hrvatsko. Z drugimi besedami, Strossmayer tolaži Hrvate, da posreduje baron Ramberg mej željami hrvatske nasprotn

stranke in dunajskim cesarskim dvorom, ter da je poklican eventuelno pokazati banu pot, ki vodi pač iz trojedine kraljevine, a nikdar več nazaj.

Vnanje dežele.

Bolgarsko prašanje. Iz Carigrada se 9. t. m. poroča v Pariz, da je turška vlada vprašala nemško in francosko vlado, kako bi sprejeli ruski predlog glede poslatve komisarjev v Bolgarijo. Obe omenjeni vevlasti ste odgovorili, da nimate nič zoper predlog. Na to je turška vlada prosila nemško, naj se potegne za predlog pri družih vevlastih, Bismark pa je odgovoril, da se za predlog le tedaj potegne, če ga Turčija sama sprejme.

O novem bolgarskem knezu piše neka visoka, popolnoma nepristranska osoba mej drugim to le: Sprejem novega kneza je bil povsod na oči sijajen, v resnici pa mrzel, le v Tirnovi je bilo pod Stambulovim vplivom nekoliko navdušenja. V Ruščuku, Plovdivu in Sredecu je bila prava poparjenost. Nasprotje mej velikimi oficijelnimi pripravami in mrzloti radovednega ljudstva je bilo očevidno. Knez Ferdinand tudi ni za to, da bi vzbujal navdušenje in zdi se, da se za to tudi ne briga. Njegova postava nema nič spoštljivega in prikupljivega, če tudi je bolj velik nego majhen; predebel je za mladega človeka. Prav burbonski obraz ima in vse vedenje njegove obitelji. Njegove na polu zaprte, trudne oči gledajo ljudi in stvari z oholo milostjo brez zanimanja. Zadaja skrb mu je, da bi si pridobil človeška sreča. Ubogi Bolgari ne vedo, kaj bi mislili o oholem njegovem bistvu. Z deputacijami, uradniki, častniki, ministri stopa zaničljivo. Ko je prišel v Sredec, čakali so ga častniki pred dvorom, da ga pozdravijo. Šel je mimo njih, pa se skoraj še ozrl nanje ni, in ko so po starej navadi hoteli iti za njim, ukazal jim je po svojem krilnem pribočniku, naj otidó. V Tirnovi je vladarje podučil, da on hoče biti gospod. Ko je prisegel in zapustil sobranje, izjavil je Tončev, da je sobranje zaključeno. Ko je knez to zvedel, poklical je Tončeva k sebi ter ga vprašal, kdo mu je dal to oblast. Ko mu je ta odgovoril: „Stambulov“ — pristavil je: „V prihodnje se boste spominjali, da sem zdaj jaz knez v Bolgariji, in da nema dati ukazov nobeden razen mene“. Potem je to še Stambulovu očital. — Ministerstvo se tudi zaradi njegove trme toliko časa ni moglo sestaviti, ker on je zahteval popolnoma vojaško ministerstvo. Enaka poročila dohajajo tudi od družih strani; iz vsega se vidi, da se knez iz usode svojih prednikov Burbonov nič ni naučil i da je za bolgarskega vladarja nesposoben.

Zadnje vesti iz Bolgarije so novemu knezu jako neugodne. Kaže se, da je knezu desna roka Stambulov, katerega pa uže bolgarski narod obsoja, kakor čestihlepnik in zatiralec bolgarskega naroda. Terorizem se je uže pričel. Radoslavov je bil na Stambulov ukaz zaradi velike izdaje zaprt, enako tudi mnogo častnikov zaradi zarote. Časniki so začeli ostro pisati zoper vladno kneza. „Tirnovska Konstitucija“ pravi, da Koburžanov prihod ne reši bolgarskega prašanja, ona hudo obsoja vladno; knez ni bolgarskega naroda knez, ampak Stambulova, Stojanova in Mutkurova kreature; ni se poslušala narodova volja, z nogami se teptajo narodove pravice. Tudi „Narodna Volja“ hudo biča vladno ter se sklicuje na narod. — Obe vladi nasprotni stranki, Karavelova in Zankova, imeli ste pogovor ter se zedinili.

Za praznovanje papeževega jubileja se delajo v Vatikanu velikanške priprave. Iz vseh krajev katoliškega sveta uže dohaja za papeža obilo dragocenih darov, katere več prelatov sprejema i na določena mesta razpostavlja. Ta vatičanska razstava bo ena izmej najbolj zanimivih našega stoletja. Najbolj se prelati čudijo od ameriških, posebno v zadnjem času spreobrnjenih katoličanov poslanim darovom. Tudi staro francosko plemstvo se jako odlikuje. Naš cesar je poslal v svojem in cesaričinem imenu prekrasen z brilanti okovan zlat križ, španjska kraljica dragocen kelih in kdo bi sešel vse druge drage darove! Rimljani se veselijo, posebno gostilničarji v veselji plavajo i nikoli niso bili tako papežu udani, kakor zdaj, ker vedó, koliko zlatom obloženih tujcev pride v Rim in koliko denarja tam pustijo.

Na Irskem se uže kaže nastopki novega zskona zoper irsko ligo. Na zboru v Michelstownu je 9. t. m. vstal krvav boj mej taboriti in redarji, ki so mej ljudstvo strelali, dve osebi usmrtili in več jih ranili.

Iz Perzije se poroča, da so Ejub kanove pristaše emirjevi vojaki zajeli, majhen oddelek z Ejub kanom so zapodili v Perzijo; šah je ukazal Ejub kana ujeti.

DOPISI.

V Trstu, 12. septembra 1887.

Odkar v Avstriji sedi na krmilu ministerstvo Taaffe-jevo, katero si je na čelo zapisalo spravo med narodi, zares se je državna ladija ognola za njo nevarnej skali nemarnosti proti katoliški cerkvi, katero je Avstriji vselej bila svitla zvezda rešiteljica in pomočnica v nevarnosti. To prednost radi in zadovoljni zapisujemo na list sedanje vlade. Sprava mej narodi in naznanjena socijalna reforma pa je ostala le mrtva beseda v ustih krmarja, in še danes, čez toliko let sedanjega ministerstva, čakajo pravega povelja avstrijski narodi, ki držé v rokah vesla državne ladije in prelagajo, zavijajo in odstranjajo jadra na njej. Dobra volja ministerstva se pač ne kaže samo v razdeljenji na dvoje vsučilišča v Pragi, ki je v največji meri bila lastnina česko-slovanskega naroda; dobra volja se ne kaže samo z nekaterimi ukazi sodnijam, naj za božjo voljo uradujejo v narodnem jeziku; ona (dobra volja) se ne kaže samo s tem, da se z nekimi nejasnimi in nedoločenimi ukazi kaže na to, da bi bilo dobro, naj bi se poljska posestva ne trgala, pač pa céčila in tako edinila, naj bi se jim hipotekarna bremena zmanjšala; dobra volja se tudi ne kaže v tem, da se le odstrani neprimerne in res škodljiva obrtna prostost in le postavno določijo boljše razmere, ne da bi se tudi vkrenolo, da se dejansko izvršujejo nove naredbe; dobra volja se ne kaže s tem, da se s povišanjem šolnine bolj ubogim a mladostno kropkim in duševno čilim otrokom brani v javne šole in da se zapirajo obstoječe za prosvito narodov potrebne narodne srednje šole, češ, da se s tem ustavi prevelika produkcija duševnih delavcev (je li to res in kje je res?) v državi; dobra volja ni, . . . Pa naj molčimo za zdaj in čakajmo le še malo!

Narod naš in njegovi javni zastopniki so zares jako ponižni, skromni. Ti dve lastnosti sti prav lepi, ali omne nimicum virtutis in vitium (vse kar je odveč, postaja slabo). Opozarjamo za zdaj svoje zastopnike na to, da je umestno, naj jako ozbiljno prevdarijo, ali imajo še dalje podpirati vladno, da eventuelno mislijo na premembe stališča v državnem zboru, in da si za slučaj svoje podpore ne dogovorijo samo o izvrševanju narodnih pravic, in da ne bodo zadovoljni z samimi dogovori in obljubami, ki je mogoče da se ne izvrše, ampak da si vnaprej pridobé jamstvo, da se ti dogovori in obljube tudi uresničijo. O.

V tržaški okolici dne 11. septembra.

— Dobra trdnjava, ki se ne da tako k malu rušiti, napravila se je v tržaški okolici, i to pri sv. Ivanu. Hvala g. dopisniku, ki je sam jel prvi se zanimati, da bi se v tolikem okraji naše okolice dala napraviti podružnica društva ss. Cirila i Metoda. Hvala Ivančanom, ki so v okolici prvi pokazali svetu, da znajo skrbeti za svoj narod, za narodni razvoj i dušni napredek. Da bo pa trdnjava imela boljši obstanek i več moči, pridružiti se jej morajo druge kot sestre enakih čustev i misli. Naša okolica je mnogo večja od mesta z obzirom na razprostranost, tedaj se tudi nje prebivalci ne morejo suiti v enem kraji ob določenej uri, ako imajo kak razgovor mej seboj, da kaj ustanove i tako dalje. Prav tako ne morejo vsi okoličani stopiti v podružnico svetoivansko, ker so mnogi od nje jako oddaljeni, da bi se tu mej seboj posvetovali za to in ono reč, pristavali pri obnem zboru i sejah itd. Zato bi se prav lahko ustanovila druga podružnica v naši okolici, i to: za Lonjer, Katinaro i Rocol.

Ti trije okraji so mnogo večji od sv. Ivana, Kolonje i Škorklje in če je koj iz začetka stopilo v društvo svetoivansko 27 udov, ni dvombe, da ne bi tudi v teh treh okrajih se vpisalo mnogo več.

Dragi okoličanje! mi moramo skrbeti za naš narod. Gospod minister Gautsch hoče po svoje, naš magistrat po svojem krivicoljubji, vlada zopet po nemškutarsko; ako si ne pomagamo sami, kdo nam pomore? mi smo na tem svetu zadnja stvar, za kojoj se noben več ne meni. V boj, za dom svoj: to naj nam boče gaslo. Naš državni poslanec prosijo v visokej zbornici, deželni poslanci v deželnej zbornici, mi se trudimo, da bi nam dali vsaj poslopje, v koje bi svoje otroke pošiljali,

da se v svojem lastnem jeziku izobrazujejo. ali povsod nas nasprotniki zavračajo. — Bog je ukazal, da moramo drug družega ljubiti, ker smo vsi otroci enega očeta. Ali tega nekateri bolj civilizirani narodje nočejo vedeti. I zakaj ne? Za to, da bi le njih jezik se razširil ter narod postal vedno večji. Ali mi tudi tako tirjamo? Ne, mi tirjamo le svoje. V šolah, ki bi nam se dale, izšolali bi svoje otroke, ker jih imamo dovolj, ki so dušne hrane potrebni.

Pomagaj si sam i Bog ti pomore. Tedaj sami si moramo pomagati, ustanovljajmo podružnice družbe ss. Cirila i Metoda, katera je jedina obramba v teh časih za naš narod. Pomagajmo tej, da doseže svoj cilj popolnoma.

Torej vabim rodoljube imenovanih treh okrajev, da se v kratkem snidejo, da bi se res k malu ustanovila podružnica. H.

S Primorskega, 10. septembra 1887.

— (Ponarejeno vino). — Prav je imel Vaš dopisnik iz Kanala v zadnji številki „Edinosti“, ki je svetoval, naj bi se ustanovile komisije, koje bi pregledovale vino, je li naravno ali ne. Razmere, katere je opisal g. dopisnik, istinito so take in še hujše. Žalibog, ponarejanje vina je dandanes uže tako napredovalo in jo tako razširjeno, da je uže groza. Marsikatero vino je nekda tu pa tam slovelo kot pravo pravcato zdravilo; zdaj pa uže moraš gledati, da si ne pokvariš zdravja, ako ga piješ, ker uže v najpriprostišji vasi ti ga znajo ponarejati. Govoril sem z nekimi poštenimi kmeti, kateri so mi tako-le pametno govorili: „Največe zlo je, da je družba sv. Mohorja izdala knjigo o vinarstvu, v katerej govori dotični g. pisatelj tudi o umetno narejenem vinu, o napravi petijota itd.“ Od tiste dobe zna vsak kmet napravljati petijot. Marsikateri kupec, mendeč, da kupi naravno vino, odpelje — petijot. Petijot sicer ni prepovedan; ali slepar je on, ki ljudem prodaja petijot mesto naravnega vina, pa o tem iz dobičkaželjnosti — molči. Tudi jaz se popolnoma strinjam s kanalskim dopisnikom, naj bi se ustanovile strokovnjaške komisije, ki bi pregledovale vino. A take komisije bi morale strogo ravnati in hudo kaznovati onega, pri komer bi našle ponarejeno vino, bil bi uže Peter ali Pavel. Le tako bi bilo mogoče v okom priti različnim nadlogam in boleznim, ki imajo svoj izvor v slabem ponarejenem vinu.

Naj bi pa tudi prečastna naša duhovščina in učitelji poučevali ljudi v tem obziru. Naj se ljudem dopové, da je on, ki ponuja slabo, nezdravo, ponarejeno vino za dobro in naravno — slepar, tat, ubijalec! . . . Da, tako počenjanje je sleparstvo, ponarejalec vina krađe svojemu bližnjiku denar iz žepa, a vrhu tega škoduje mu na zdravju; torej ga ubija, ubijalec je! — Posebno prečastna duhovščina lahko mnogo stori v to, da se odpravi ponarejanje vina. V spovednici in na leci ima priliko za tako stvar. Naj tega ne opušča, posebno zdaj ne ko se bliža bendima.

Torej vi, ki bi lahko mnogo storili v to, da se odpravi opisana pogubna razvada, na delo! Vsi vas bomo čestili kot prave človekoljube, ako napoveste vojno ponarejanju vina, a tudi pri Bogu doboste nekda plačilo obilno!

Iz Gorice, 12. septembra 1887.

Gg. Coppag in Skert, dobro obiskovana knjigotržca v Gorici sta se hotela Lahom s tem prikupiti, da sta darovala „Pro patrii“ za laško šolo v Podgori mnogo šolskih potrebščin. Gospod Paternolli, kateri ima tudi slabo obiskovano knjigotržnico in tiska časopis Corriere, je iz dobrega namena v Corrieru objavil Coppag-ov in Skertov dar za laško šolo; a drugzga darovalca, ki je ob enem daroval kredito in tinto za imenovano šolo, g. P. ni hotel imenovati, ker — kupčija je tista občutljiva žila, za katero Slovenci Lahe v Gorici lahko potipljejo in v kozji rog vženejo. Slovenci niso verjeli, da sta Coppag in Skert za laško šolo v Podgori kaj darovala, dokler se niso tega iz Corriere prepričali; zdaj pa je nastala prava nevihta zoper nju. Listi istega Corriera mej Slovenci so debelo prečrtani in ob straneh vsi prepisani z ostrimi opazkami in pozivi, naj nikdo ne hodi več h Coppag-u kupovat.

Gg. Coppag in Skert sta se kar ustrašila, ko je Corriere objavil, da sta Pro patrii poklonila dar. Med Slovenci je hitro začelo vreti, kakor bi bila zadeva mnogo važnejša, nego je v resnici. Gosp. Coppag je to zapazil; začel je svoj čin obžalovati in objokovati pa prositi, naj se mu prizanese; naj Soča tega ne objavi in g.

Skert, kateri je ob enem mestni kasir, naprosil je gospod D. naj Sočo ustavi, če prinese to vest -- Soča je bila zares zasežena. Razburjenost rase. Coppag pride nad sotrudnika Soče, silno surovo, divjaško se vede in mu preti. To se naznani policiji. G. Coppag se je svojim vedenjem pri Slovencih popolnoma pokopal.

Radovednost je velika, ali bo c. k. sodnija mogla potrditi konfiskacijo Soče zaradi tega objavljenja.

V Gorici, 11. septembra. — Zadnjo številko „Soče“ je dal tukajšnji državni pravnik, g. Canevari, zapleniti, ker je na dveh krajih govorila o daru knjigarne Coppag-ove podgorskejši šoli društva „pro patria“.

Knjigarna Coppag-ova, prej Ed. Seitz-ova, bila je namreč pri Slovencih v dobrem imenu in je od njih dobivala, kakor ona sama priznava, največ dobička. Morala bi toraj biti Slovenecem ne le prijazna, temuč tudi prav hvaležna.

Sedanji podjetnik one knjigarne, g. Coppag, se je navidezno tudi kazal Slovencev prijaznega. Ali med tem je osnovalo v Podgori italijansko šolsko društvo „pro patria“, kojega protislovenske namere so Slovencev dobro znane, otroški vrt, češ, da tako potaljanči ono čisto slovensko vas. Občinsko zastopstvo v Podgori pa je navzlic temu napravilo slovenski otroški vrt. Kakor je slišati, vpisalo se je do zdaj v slov. otroški vrt 70 otrok, v italijanski pa 33. Tako zdaj stvari stojé in omeniti je le, da „pro patria“ je bila menda sklenola delovati vse v tajnem. . . . Corriere z dne 3. septembra je pa prinesel vest, da firma Coppag & Skert je podarila otroškemu vrtu, kojega je v Podgori ustanovila „pro patria“, potrebnih za 40 otrok.

Ta vest je gosp. Coppag-u jako nadležna in čujmo, da je on moledoval pri gospodih, ki imajo morebiti vpljiv na uredovanje „Soče“, naj bi v tem listu naznanili, da je Coppag-ova knjigarna že s 1. septembrom prosila (ker pa ni res), naj „Soča“ naznani, da je ona knjigarna napravila enak dar, kakor laškemu tudi slovenskemu otroškemu vrtu v Podgori.

Ali je „Soča“ knjigarno Coppag-ovo občinstvu priporočala, ali ne, to ne more biti urok konfiskacije, ali to vemo, da se je vrednosti „Soče“ ustmeno povedalo, da je bila zaplenjena zaradi prestopka po §. 302 kaz. zak. (draženje k sovraštvu zoper narodnost).

Vredništvo „Soče“ bo menda ugovarjalo proti zaplenjenju, ali kaj to pomaga, tudi če zmaga?

Čudno se zdi, kaj se more pri nas zgoditi, če se Italijana (Kopač, Skert! Ha, ha, ha!) popraska. Tukaj bi bil urok nevolje višjih sodniških načelnikov proti c. k. državnemu pravniku a ne proti kakemu c. k. sodniškemu adjunktju v Istri, če tudi brez uspeha vodi vsled povelja hišno preiskavo proti že naprej svarjenemu irredentu!

Omenjeno naj bode tu, da varovaje hišno varnost in svetost lastnine je gosposki sluga pobral zaplenjen list tudi z mize v slov. čitalnici!!

Iz Kanala, dne 9. septembra 1887. — Bog jim daj zdravje, te besede slišiš splošno po Kanalu govoriti, od kar nas je preblaga družina dr. Tušarja po 10 letnem bivanju v Kanalu zapustila. Kanalski ubožci se jokajo, zgubili so preblago mater, gospo Tušar; pomagala je preblaga gospa ko hitro je poizvedela, kder je potrebno pomagati tako, da leva roka ni vedela, kaj daruje desna; z odkritostnim srcem želimo preblagej družini dr. Tušarja blagoslov iz nebes. Nepozabljivej družini Bog plati in vse, karkoli so v Kanalu dobrega storili, za naj jim se mnogo in mnogo let zdravje ohrani, ostanejo nam Kanalcem v večnem spominu, živeli!

Eden za vse.

Iz podjunske doline, dne 8. septembra 1887. — (Zalostne narodne razmere.) — Velikovsko okrajno glavarstvo šteje v štirih sodniških okrajih (Velikovec, Dobrla ves, Pliberk in Kapla) okoli 50.000 Slovencev. Od teh največ jih nepretrgano skupaj živi na ravnini, ki se imenuje podjunska dolina in se na obeh bregovih Drave razteza od Apač do Švabka in od Trušenj do St. Lipša; njeno središče pa je Dobrla ves.

Na vsem tem velikem prostoru ne najdeš nobene čitalnice, ne bralnega društva, ni je posojilnice, ne podružnice ss. Cirila in Metoda. Le malo je raztresenih Nemcev po teh krajih, pa ti strahujejo ogromno slovensko večino. To je pa le

zategadelj mogoče, ker Slovenci nima jo voditeljev in buditeljev. Duhovščina je pač narodna, pa le bolj na tihem in skrivaj. Za duhovnika je težavno, postaviti se na čelo politične borbe. Prvič mu vedno na uho trobijo, naj bo on po svojem poklicu apostelj miru in spravi, in čestokrat dobi tudi od zgoraj od deželne vlade kak migljaj v tem smislu; drugič pa duhovniki tudi časa nima jo. Navadno so že stari možje, ker je mladega nastaja malo; zavolj pomankanja duhovnikov mora marsikateri oskrbovati brez kaplana po dve fari. Dela, potov in skrbi ima toraj že v svojem poklicu preveč, in mu toraj ne ostaja časa za narodno delo. Posvetnih prosvetlencev pa skoraj ni nič narodnih. V Velikovecu je en lekar, en učitelj in en trgovec; v Pliberci, Kapli in Doberli vesi pa ne vem nobenega. Kdor je le količjak v srednje šole pokukal, že je odpadnik ali pa narodno indiferenten epikurejec, ki skrbi le za potrebe svojega telesa. Potreben bi bil pogumen naroden odvetnik, ki bi se naselil v Doberli vesi, kjer zdaj še ni nobenega advokata. Zasluzka bi imel zadosti. Dobrolski sodnijski okraj šteje že sam okoli 10.000 prebivalcev, hodile bi k njemu pa tudi stranke iz Pliberskega in Kapelskega okraja. Sedež okrajnega glavarstva je sicer v Velikovecu, pa do tja je iz Dobrla vesi samo poldrugo uro. Tudi je v Velikovecu že itak slovenski advokat dr. Kulterer, ki je vsaj na tihem naroden, v političnem oziru pa ne dela ničesa. Ako nam toraj Ljubljanci res pomagati hočejo, naj nam pošljejo v Doberlo ves kakkega čvrstega, narodnega odvetnika.

Na rožicah mu se ve da ne bo postljano, boječ ali miroljuben človek ni za to mesto; pa kdor se prvih bojev ne ustraši, pridobi si tukaj lahko neveljive zasluge za slovenski narod. Kmalost svoje stališče utrdi in pridobi spoštovanje na zgor in med ljudstvom. Ako ga mika parlamentarno življenje, radi mu prepustimo sedež v deželnem zboru koroškem, kjer je naša zmaga nedvomna, in tudi mandat za državni zbor, ki si tudi lahko pribori, ako le nekaj občin Celovške okolice z nami potegne. On bi potem vodil tudi posojilnico, ki bi se ustanovila za podjunsko dolino, in podružnico ss. Cirila in Metoda.

Ljudstvo je tukaj še dosti nepokvarjeno in tudi že precej narodno, kakor so pokazalo zadnje volitve. Se ve da manjka še poduka v živje besedi, ki srca vse bolj ogreje, kakor mrtve črke v časnikih. Le malo let delovanja, pa boste videli, da bo tukaj kmalo več narodnega duha in probujenosti, kakor na Gorenjskem.

Domače vesti.

Tiste č. gospode naročnike, kateri nam še naročnino dolgujejo, prav lepo prosimo, da bi izvolili svoj dolg za naš list prej ko mogoče poravnati, ker list ne more izhajati, ako ne dobi podpore od naročnikov.

Angleško brodovje je večeraj ob 7 uri zjutraj prišlo v Trst. Ladije se te-le: „Alexandra“ (ladija poveljnika) 12 topov, 940 tonat; „Kolossus“ 9 topov, 9150 tonat; „Dreadnought“, 4 topove, 10.820 tonat; „Agamemnon“, 6 topov, 8510 tonat; „Thunderer“, 4 topove, 9330 tonat; „Polphemus“ 144 mož; „Delphin“, 120 mož; „Albacore“, 53 mož; „Hecla“ 270 mož in „Staut“, 150 mož.

Včeraj ob 10 uri uže so se podali naši vojaški dostojanstveniki k angleškemu poveljniku, vojvodi Edinburškemu. Ob 11. uri pa je nj. kr. Visokost vrnil obisk namestništvu, zatim fml. baronu Koberju in kontreadmiralu Pelzelju. Spremljala sta ga prince Jurij in Ljudevit Battenberg. — Pozneje se je prišel pokloniti vojvodi tudi župan, g. dr. Bazzoni. Vojvoda ga je jako prijazno sprejel ter ga prašal, koliko strellov mu pripada v pozdrav kot županu. Odgovoril je, da misli — nobeden. Vendar pa je vojvoda ukazal, da se strelja županu na čast in zapustil je tudi on ladijo med grmenjem topov. — Ob 4. popoldne je prišla z parnikom „Surprise“ tudi vojvodinja Marija, soproga vojvode v Trst. Spremlja jo markiz of Lorne, zet angleške kraljice.

Sinoč je bil vojaški koncert na velikem trgu. Švirala je godba 61. polka, koja je prišla navlašč v to svrhu iz Pulja.

Slavnost na čast angleškim gostom se bode vršila nocoj na velikem trgu. Priprave za razsvitljenje so velikanske. Ob 8 uri zvečer začne koncert pod vodstvom g. Jos. Rota se tem-le programom. 1. Angleška himna, zbor. 2. Koračnica iz opere „Tannhäuser“, godba. 3. Mornarska pesem, zbor. 4. Predigra k „Mignon“, godba. 5. Veselje, zbor. 6. „My Queen“, valček,

godba. 7. Fantazija iz opere „Mefistofele“, godba. 8. „V lagunah“, zbor. 9. Divertissement iz opere „Zigeunerbaron“, godba. 10. Narodne pesni, zbor. 11. Potpourri, godba. — Ako bode nocoj deževno vreme, je koncert jutri.

Magistratovo kavalirstvo. Vsi italijanski in nemški listi, izhajajoči v Trstu, dobili so od magistrata vabilo, da se udeležijo slavnosti, kojoj pripravi mesto angleškim gostom. Vabilo je podpisal lastnoročno velemožni naš diktator gosp. župan dr. R. Bazzoni. — Mi ga nismo dobili. — Prašamo slavni magistrat: Je-li smo državljani tudi mi, če tudi ne zastopamo italijanskih interesov, ampak avstrijske, ali ne? Kadar pa je treba plačati davek, tedaj nas slavni naš „municipij“ gotovo najde, prav tako tudi ve, kje se prevajajo „gratis“ italijanske naredbe slavnega mestnega odbora proti boleznim itd. v slovenski jezik. — Da bi se mogli udeležiti slavnosti, za to smo mi ubogi „ščavi“ seveda presurovi. Čast! Živila enakopravnost!

Oglas c. kr. policijskega ravnateljstva. Povodom današnje slavnosti na velikem trgu odredilo je redarstveno ravnateljstvo to-le za ohranjenje reda in mira: Od 6. ure pp. naprej ne smejo več vozovi čez trg. Občinstvo sme prihajati na veliki trg samo od borznega trga in iz ulice Malcanton. Ostale ulice so prihodno zaprte, odhaja pa se po drugih ulicah. Občinstvo, katero ni našlo prostora pri mizah pred kavarnami, mora se dalje pomikati. — Voziti sme se samo ob „Rivi“. — Straža za javno sigurnost ima na to paziti, da se ta zapoved natanko izvršuje.

Zemljiščne knjige. „Indipendente“ javlja, da je naznanilo predsedništvo deželne sodnije dež. odboru, da je ministerstvo pravosodja odbilo spomenico dež. odbora proti naredbi istega ministerstva, da se ima pri vpisovanju v zemlj. knjige rabiti tudi slovensčina, ker je ta naredba vtemeljena v §. 19. ustanovnega zakona od 21. decembra 1887. (Enakopravnost). Deželni odbor pa je sklenol, da se ne pritoži, ampak bode v prihodnji seji dež. zbora poročal „il fait accompli“. — Prav isto se je naznanilo tudi odvetniškej zbornici. — Drugače ni bilo pričakovati.

Šolske vesti. 16. t. m. se v Trstu odpró vse ljudske in meščanske šole, kakor tudi otroška zabavišča. Odpre se tudi v šoli na Starej šrangi šesti razred za deklice.

Porotne sodbe začno 26. t. m. v tem le redu: 26. Marija Mlekuš, detemor; 27. Dominik Meneghello, posiljenje in tatvina (tajna obravnava). 28. Hermenegild Pirloni, poskušeni uboj. 30. Fran Pappa, tatvina. — 8 slučajev ostane ter bode čas obravnavo še-le določen.

Tržaške novosti:

Vedni samomori. Tereza Mihčič zakonska žena, 24letna, sprla se je doma z svojim možem. Prepri je moral biti jako hud, da je ženi in materi pamet zmešal. Šla je in skočila v morje. „Človek obrača, Bog pa obrne“, pravi stara prislovica; nje dejanje zapazita dva angolja varha v podobi dveh vrlih pomorščakov, ki jo rešita gotove smrti ter odvedeta na nje stanovanje v ulici S. Vito. — Anica Sperčak si je porezala žile na rokah z namenom, dati slovo svojem ugreščenemu življenju. Ali osoda jej ni bila mila, prihiteli so ljudje dobrega mišljenja in otmejo grešnico groznega sklepa. — Odnosó jo v Prandinijevo lekarno, kjer jej zavežejo rane, potem pa v bolnišnico. — Anica je lepo dekle, a nje življenje ni lepo, kakor ni i ne more biti ono „Veneris vulgivaag“.

Nesreče. Marko Bajec, 79letni starček in mešetar, ki hodi ob palici, doma v Senožčah, stanujoč na Gleti v h. št. 220, pal je sredi ulice na tla še precej hudo, morali so ga na dom prepeljati v kočiji. — Kočijaž B. Francescotti je tako silno divjal z svojim „Bucefalom“ po ulici Lazaretto vecchio, da je pri tej priliki povozil 28letnega kamnoseka J. Pečarja iz Katinare. Pečar je bil nekoliko poškodovan na vratu in na levej roki. — Mali Rudolf, sin sodarja J. Sulića, stanujočega v ulici Sette Fontane, bil je povožen, k sreči ne prav hudo. Stariši, ne puščajte otročičev svojih laziti okoli brezi varstva. — V ulici Torente pa je kočija broj 243 povozila dninarja Miho Pisana. Pisan se mora Bogu zahvaliti, da je prebil nesrečo le z strahom, ker si ni poškodoval niti lasu na glavi. — Neimenovan pijanček je poljubil mater zemljo tako silno, da si je prebil nosno kost. Krvavečega na tlaku, v vinskeje ekstazi svoje — dobi milosrdna straža, ki ga odvede, na „priče“ v ulici Androna del Moro, da se tu prespi. — Ana Anec, 30letna Goricačka, pala je

nezavestna na javnej ulici, kjer so jo dobili ležati v krvi; prenese jo v lekarno Foraboschi in od tu pa v lastno stanovanje v ulici Molin a vento.

Slovenski slovar. Gosp. prof. M. Pleteršnik v Ljubljani je dobil od ministerstva za uredovanje slovensko-nemškega slovarja tudi za bodoče šolsko leto jednak dopust, kakor druga leta, da mu bode namreč poučevati samo po pet ur na teden. Slovensko nemški slovar dobro napreduje; na vrsti je sedaj črka V in v kratkem bode vse gradivo urejeno in podelano. S tem pa delo še ni dovršeno, ker pride potem še jako mučna revizija in ker je ta slovar sploh delo, katero bode zmogla le gospoda Pleteršnika jeklena vztrajnost. (Sl. N.)

Shod slovenskih velikošolcov vršil se je v Ljubljani kakor poroča „Slov. Narod“ prav sijajno. Bilo je lepo število navdušenih slovenskih mladeničev iz Kranjske, Koroške in Primorja. Iz Trsta sta bila pričujoča velikošolca gg. Truden in Abram. Samo Štajerska ni bila zastopana. — Pri banketu in komersu vrstile so se razne navdušene napitnice. — Pričujoči so bili tudi gg. dr. Vošnjak, dr. Ferjančič, prof. dr. Krek i. dr. Zabave so bile tako žive in zanimive, da gotovo ostanejo vsem pričujočim v prijetnem spominu. — Povodom tega shoda je izšel poseben šaljiv list pod imenom „Krokar“, kateri se je neki prav živo prodajal. — Vsacega rodoljuba mora veseliti, da se naša mladina, prihodnja naša inteligencija, izkazuje v narodnem duhu. Brez strahu tedaj gledamo v bodočnost.

Gimnazija v Kranju. Mestna občina Kranj je dajala doslej za gimnazijo Kranjsko 1000 gold. na leto. Ker je minister Gauč sklenol, da se ima gimnazija Kranjska opustiti in ker se jej odvzame že letos prvi razred, zato je mestni zastop Kranjski sklenil, da tega doneska ne bode več plačeval, torej tudi onih 750 gold. ne, ki spadajo na še ostale tri razrede. Mestni zastop Kranjski ravnal je s tem popolnem pravilno, kajti zavezan je plačevati 1000 gld. le za popolno nižjo gimnazijo, ne pa za tako, katero je Gautsch uže amputiral. „Slov. Narod“.

„Corriere“ z dne 3. sept. je prinesel vest, da je firma „Coppag & Skert“ podarila otroškemu vrtu, katerega je ustanovilo društvo „Pro patria“ v Podgori, potrebnih za 40 otrok. Čast! Čudno je, da je bila zaplenjena „Soča“ radi iste vesti.

Dr. David Starčevič je bil večeraj obsojen na 6-letno, njegov brat dr. Ivan Starčevič na dvoletno težko ječo in oba na zgubo doktorstva. Branitelj je prijavil priziv.

Popravek. V 72. v članku „O času in delu“ 1. vrsta beri: Brezden večnosti, i ne brezden učenosti.

RAZNE VESTI.

Brodolomi na avstrijsko-ogerskem obrežju. Spodaj stoječi pregled kaže, koliko je bilo v zadnjih 7 letih na avstrijsko-ogerskem obrežju brodolomov, koliko tonelat so imele ladije, vrednost zgube in koliko oseb je zgubilo življenje.

Leto	Števila ladij	Tonelat	Vrednost zgube v gold.	Ljudi je ponesrečilo.
1886	87	9.923	282.856	18
1885	132	25.726	258.872	24
1884	70	6.967	136.284	19
1883	99	6.417	74.968	9
1882	64	7.509	148.948	7
1881	98	17.852	515.460	10
1880	65	4.201	99.180	18

Iz tega pregleda se vidi, da zgube v primeri z velikim prometom in mnogokrat dosti nevarnim morjem niso velike.

Smešnice. Matiček in Nežika sta bila zakonska. Njiju vročo zakonsko ljubezen kaže nam to-le: Neki dan je Matiček drva sekal ves dan v gozdu. Z neba je grozovito lil dež. Matiček je do kože moker pricaptal na večer domov ter našel Nežiko na hišnih vratih z škafof v roki, ki ga je čakala, da jej vode prinese, da se ona ne zmohi. — Ljubi Matiček — nagovori ga — prosim te, donesi mi škafof vode, da ti skuham močnik, ker jaz bi se ne zmohila rada. —

Matiček vzame škafof in teče po vode, Nežika pa sede k ognju, da si ogreje tresoče ude. Meni nič tebi nič izlije Matiček prineseno vodo na ljubljeno polovico, rekoč: — No, sedaj si pač mokra tudi ti; lahko mi greš po vode, da se skuha večerja! —

— Milko in Ljudmila sta se poročila. Pozneje pravi Ljudmila zaupljivo svojemu možu: — Dragi Milko, povedati ti hočem

danes, kar ti nisem še povedala: Jaz namreč ne znam kuhati. — Milko jej pa odgovori: — Tudi jaz ti hočem nekaj enacega razkriti: Jaz namreč ne vem, kam pojdem iskat denarja, da se preživim! —

5000 centov tobaka sežganega. Iz Zemuna javljajo 7. t. m., da je dal srbski finančni minister Vučić sežgati nad 500.000 kilg. tobaka, kateri je bil lastništvo monopolnega društva za pripravo duhana. Tobak je bil slab in malopridno posušen. — To so se pri takem ognji raznim tobakarjem sline cedile!

IZKAZ

doneskov za Dolencev spomenik.
Nadalje so poslali ti-le gospodje:
Odbor českega izleta v Pragi gl. 20.—
Prof. F. Matejčić v Pazini „ 3.—
Po zadnjem izkazu „ 905.08
Skupaj „ gl. 928.08
Za prijete darove srčno se zahvaljuje in priporoča za nadaljne doneske.
V Trstu 14. septembra 1887.
A. Truden, blagajnik.

Javna zahvala.

Vsem rodoljubom, kateri so pripomogli, da se je moglo Ivanu Dolinarju po njegovej smrti zaslužena čast izkazati, se podpisani odsek srčno zahvaljuje. Za nabrani denar se je napravil na tukajšnjem pokopališču spomenik iz sekanega kamnja, in na njegovej rojstneji hiši v Škofjeji Loki mramorna spominska plošča. Tako smo pokazali, da naš narod ne pozabi nikdar tistih, kateri se trudijo za njegov blagor, in Ivan Dolinar bo z svojim spominom še vedno navduševal narod, za katerega je živel.

Trst 13. septembra 1887.

Poslovaljoči odsek.
za Dolinarjev spomenik.

ŠALJIVI KOLEDAR za leto 1888.

Slavnemu p. n. občinstvu naznajo, da izide proti koncu meseca novembra t. l. v naši tiskarni slovenski šaljivi koledar z jako bogato vsebino in mnogobrojnimi primernimi slikami. Pri sestavljanju istega pa se nismo obzirali samo na zabavno, ampak tudi na praktično gradivo.

Šaljivi koledar tedaj ne prinaša samo humoresk, pesnic in smešnic itd., objavlja tudi vozne rede železnice, parobrodov, razne tarife, potrebne skrižaljke i. dr.

Šaljivi koledar bode obsegal okolo 150 strani in stane samo

40 SOLDOV,

po pošti 45.

Ker se ta koledar ima vse leto pri roki, torej je jako prikladen za raznovrstna naznanila, katera se po ceni sprejemajo.

OGLAS!

Podpisani vsota se javiti slavnemu p. t. občinstvu in cenjenemu vojaštvu, da je kupil bivšo kavarno Schwarz na trgu Caserma ter jo vodi od sedaj naprej pod imenom

„Caffè all' Universo“.

Kavarna je bogato prevedena z vsem, kar je potrebno, da se zadovolji čestitim gospodom obiskovalcem.

Z visokim spoštovanjem

Natale Bott.

Elegantna soba

s pohištvo, z posebnim vhodom v II. nadstropju nove zgradbe, v živahnjej ulici, daje se v najem. — Poblíž je pri upravnistvu „Edinosti“.

DIJAKE

sprejema na stanovanje in hrano ugledna rodbina v Trstu za jako majhno ceno. Govori se slovensko, italijansko in nemško. — Poblížje se izve pri upravnistvu našega lista. 1—2

LA FILIALE della BANCA UNION TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca e di Cambio valute.

a) Accetta versamenti in conto corrente:

Abbonando l'interesse annuo:

per Banconote

3 1/2 % con preavviso di 5 giorni

3 1/2 % „ „ 12 „

3 1/2 % „ „ a sei mesi fisso

per Napoleoni

2 1/2 % con preavviso di 20 giorni

3 % „ „ 40 „

3 1/2 % „ „ 3 mesi

3 1/2 % „ „ 6 „

Per le lettere di Versamento in circolazione

il nuovo tasso d'interesse andrà in vigore a partire

dal giorno 15. 2. aprile, 3. 25. maggio, 15. luglio e

15. ottobre a seconda del preavviso.

Trieste 13. Aprile 1888.

Warrants

La Banca GIRO

abbonando il 3% interesse annuo sino

qualunque somma; prelevazioni sino a

florini 20.000 a vista verso chèque; im-

porti maggiori preavviso avanti la Borsa.

— Conferma dei versamenti in apposito

libretto.

Conteggia per tutti i versamenti

fatti a qualsiasi ora d'ufficio la sera del

medesimo giorno.

Assume per propri cor-

rentisti l'incasso di Cambiali per

Trieste, Vienna e Budapest, rilascia loro

assegni per queste ultime piazze ed accorda

loro le facoltà di domiciliare effetti

presso la sua cassa franco d'ogni

spesa per essi.

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita

di effetti pubblici, valute e divise,

nonché dell'incasso d'assegni, cam-

biali e coupons, verso 1/2% di provvig-

gione.

c) accorda ai suoi committenti la facoltà

di depositare effetti di qualsiasi specie

e ne cura gratis l'incasso di coupons

alla scadenza.

La Filiale della Banca Union

(Sezione Merce) s'incarica

dell'acquisto e della vendita di merci in

commissione, accorda sovvenzioni ed

apre crediti sopra mercanzie ad essa

consegnate, oppure polizze di carico

o Warrants. 18—24

KMETIJSKO BERILO za nadaljevalne tečaje ljudskih šol in gospodarjem v pouk.

Po naročilu visokega c. kr. ministerstva kme-

tijstva spisal

E. KRAMER,

ravnatelj Ježne kmetijske šole v Gorici.

Knjiga govori na kratko o vseh km-tijskih strokah s posebnim ozirom na kmetijske razmere na Kranjskem. Primorskem in spodnje Štajarskem, obseza 16 tiskovnih pol na močnem papirju ter ima 83 podob. Ker je dovolilo vis. c. kr. ministerstvo za tisk knjige zdatno podporo, jej je cena samo 50 kr.

Dobiva se tudi v tiskarni Dolene v Trstu

in stane z poštarino vred 55; trdo vezana 75 kr

KLINIKA za spolne in želo-

deve bolezni, nastope

okuženja i oslabenja

možke slabosti, potujci, žgečo vodo,

močenje postelje, puščanje krvi, zabijte

vede, in za vse bolezni mchurja, droba

in živec. Tudi pismeno po najnovejšem

znanstvenem postopku anju z neškodljivimi

sredstvi. 27—56—104

C. Streetzel,

specijalni zdravnik Lindan am Bodensee

Ljubljanski Zvon.

Gld. 4.60.

Gld. 2.30. -- Gld. 1.15.

J. SIRK

Androna Gusion št. 2 v Trstu
priporoča veliko zalogo sadja vsake vrste
najboljših plemen na drobno in debelo. —
Prevzame vsako pošiljatev na deželo, ka-
tera se izvrši točno in solidno. 100 67

A. Bonné

krojač,

Corso št. 4 II. nadstropje, nad uredni-

štvo lista „Il Piccolo“.)

Izdeluje vsakovrstne fine, cene obleke

po najmodernejšem kroju. Preporučuje se

torej sl. občinstvu za naročbe. 6—4

Pekarija i tovarnica

sladkarij, osladjenega sadja i konzerv,

tort, krokant, finega peciva i biškotov;

2—6 tudi veliko skladišče

vin i likérov

domaćih i ptujih

udove Josipa Samokez.

Tudi se izvršujejo vsakovrstne naročbe

pri ženitovanjih i pri krstnih pojedinah.

TRST ulica Dogana

Priporoča se slavnemu občinstvu

Karolina udova Samokez.

Čudovite kapljice Sv. Antona Padovanskega

To priprosto in naravno
zdravilo je prava dobrodojna
pomoc in ni treba mnogih be-

sed, da se dokaže njihova

čudovita moč. Če se le rabijo

nekotiko dni, olajšajo in preneajo prav kmalu

najtrdovalniše želočne bolezni. Prav izvrstno

vazrežajo zoper hemoroide, proti boleznim na

jetrih in na trnaci, proti črvesnim boleznim

in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadlež-

nostih, zoper bel tok, božast, zoper scropok

ter čisti pokvarjeno kri. One ne preganjajo sam-

menjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi

pri vsaki bolezni. 3—12

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnah na

svetu; za naročbo in pošiljatev pa edino v le-

karni Cristofolotti v Gorici, v Trstu v lekarni

E. Zanetti i G. B. Roris, G. B. Faraboschi in

M. Ravasini. Ena steklenica stane 30 novcev.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, katerim

se zavoli želje po dobičku tu pa tam ljudstvo go-

ljuta, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Želočne bolezni ozdravi brzo in posvema

JERUZALEMSKI BALZAM

edini in nedosegljivi želočni pijaci.
Da si človek izvoli pravi lek proti želo-

čnim boleznim, pač ni tako lahko, po-

sebeno dandanes, ko v trgovini prodajajo

vsakovrsten enake leke

Vedina raznih kapljic, izleškov itd., ka-

tere se občinstvu kakor pravi čudeži pripo-

ročajjo, niso nič drugega, nego škodljiva smes

Edini Jeruzalemski bal-

zam si je zagotovil vsled svoje priproste

sestave, odlično oživljajoče in želočne živec

hitro krepačne moči pravice prednosti nad

vsemi dosedaj v tej stroki poznanimi zdra-

vilami, kar dokazuje tudi se vsakim dne-

vom večje prašanje po njemu. Ta balzam

bogat na delajočih snovih kineške robar-

bare, katera korenika je poznana zaradi nje-

nega ugodnega upliva na prebavljenje ni

čudenje, je zanesljivo sredstvo proti težavam

v želoču odvisnim od slabega prebavljanja;

zato pa ga vsi strokovnjaki in zvestenci

priporočujejo proti neješnosti, zabasjanju,

smrdljivi sapl, gnjusu, riganju, bacanju,

proti hemoroidalnem trpljenju, zlatenci in

vsaki bolezni v črevesju

Steklenica z navodom vred stane 30

novcev. 1—15

GLAVNO SKLADIŠČE U LEKARNI

G. B. PONTONI

v GORICI.

Skladišča v Trstu v lekarni Marku

Ravasini i G. B. Roris, na Reki v lekarni al

Redentore, G. Gmeiner, v Korminu v le-

karni A. Franzoni, v Tominu v lekarni E.

Palisca. 1—25

SREBRNICO

ozdravlja po najnovejšem načinu profesorja

Wilkensona popolnoma in stalno.

Prospekt zastoj.

Karol Kreikenbaum

13 Braunschweig. 30—52

Denar

dobé zasebniki in častniki

tudi na deželi od 300 gld.

naprej od 1—10 let; tudi proti povratu

v malih obrokih. Naslov: F. Gurré, Credit-

Geschäft, Graz. 14—25

PRI JULIJ GRIMM-U

dežnikar, Barriera Vecchia 18

je zelo bogata zaloga solnčnikov za go-

spe, za jako nizke cene. — Solnčniki

za gospode od 90 novč. naprej.

Mali dežniki za otroke od 25 novč.

naprej. Zaloga dežnikov iz svile, satina,

volne in bombaža. Sprejemajo se popravki

za jako nizke cene. 7—104

Ni nič boljšega!

za ohrano i pospeševanje rasti

las, kakor po Nj. c. kr. ap. Vel.

cesarju Fran-Josipu I. avstrij-

skemu itd. po c. kr. posebnemu

privilegiju odličena

rodbinska pomada

za jakost lasi, 30-25

koja, rabeč jo redno, na golih krajih

goste lasé prouzroči; sivi in rudeči

lasje postanejo temni; krepi kožo,

kjer rastejo lasje; odstrani grinto

v malo dne; je proti izpadanju

las; podeli lasem naravno svitlost;

jih kodri in ne osivijo do visoke

starosti. Velika posoda z napoto

porabe v več jeziki stane z pošto

f. 1.50 a. vr. Glavna zaloga e n

gros z prodajo na malo je pri

A. J. FIALA,

vlastnik c. kr. privilegija. Wien,

IX, Nussdorferstrasse 59, ka-

mor se ima poslati pisma.

Jako fina vonjava, elegantna oblika.

Naročila iz pokrajini proti gotovem

denarju ali poštnem povzetju.

Prodajalcem izdaten popust.

Prosimo, da se zahteva izrečno:

Familien-Kraft-Pomade.

FILIALE IN TRIESTE

dell' i. r. priv

Stabilimento austr. di Credito

per Commercio ed Industria.

Versamenti in contanti.

Banconote:

2 1/2 % annuo interesse verso preavviso di 4 giorni

2 1/2 % „ „ „ 8 „

3 % „ „ „ 30 „

Napoleoni:

2 1